

REGULAMIN UCZESTNICTWA W PROGRAMIE MIĘDZYLABORATORYJNYCH BADAŃ BIEGŁOŚCI LABORATORIÓW BADAJĄCYCH MIĘSO NA OBECNOŚĆ WŁOŚNI METODĄ WYTRAWIANIA WSPOMAGANEGO MIESZADŁEM MAGNETYCZNYM W 2026 ROKU (aktualizacja 03.04.2026)

§ 1. Cel programu

1. Celem programu międzylaboratoryjnych badań biegłości laboratoriów badających mięso na obecność włośni metodą wytrawiania wspomaganego mieszałem magnetycznym jest potwierdzenie kompetencji laboratoriów wykonujących badania urzędowe.
2. Program jest organizowany i realizowany w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17043:2023-10.

§ 2. Organizator programu

1. Organizatorem programu jest Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy, Krajowe Laboratorium Referencyjne ds. włośnicy, zlokalizowane w Dziale Parazytologii i Chorób Inwazyjnych, Chorób Pszczół i Chorób Zwierząt Wodnych - Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy, tel.: 81 889 30 00; www.piwet.pulawy.pl
2. Koordynator badań PT – prof. dr hab. Tomasz Cencek – tel.81 889 33 39, e-mail: tcencek@piwet.pulawy.pl

Osoby ds. kontaktów z uczestnikami programu:

dr hab. Ewa Bilska-Zajac, tel. 81 889 33 14 / ewa.bilska@piwet.pulawy.pl
dr Weronika Korpysa-Dzirba, tel. 81 889 33 13 / weronika.korpysa@piwet.pulawy.pl
mgr inż. Aneta Belcik, tel. 81 889 33 13 / aneta.belcik@piwet.pulawy.pl
mgr inż. Martyna Chojcka, tel. 81 889 31 87 / martyna.chojcka@piwet.pulawy.pl

Pomoc techniczna i obsługa strony www do przekazywania wyników badań biegłości:
Dział Systemów Informatycznych, tel.: 81 889 33 41, e-mail: dsi@piwet.pulawy.pl

§ 3. Adresaci programu

1. Program badań adresowany jest do laboratoriów urzędowych wykonujących badanie mięsa w kierunku włośni. Program dotyczy województw: podlaskiego, lubelskiego, wielkopolskiego, lubuskiego, opolskiego, łódzkiego, dolnośląskiego i pomorskiego.

§ 4. Uczestnictwo w programie

1. Zgłoszenie uczestnictwa w programie następuje poprzez przekazanie listy laboratoriów z danego województwa przez wyznaczonych Wojewódzkich Koordynatorów w terminie podanym w harmonogramie PT. Należy przygotować dwie listy w arkuszu programu Excel (oddzielnie dla laboratoriów akredytowanych i nieakredytowanych) z pełnymi danymi identyfikującymi laboratorium (w tym, o ile możliwe z weterynaryjnym numerem zakładu np.: adres i numer IW) oraz przesyłać je na adres e mail: martyna.chojcka@piwet.pulawy.pl z kopią na adres e-maili aneta.belcik@piwet.pulawy.pl
2. Ewentualne aktualizacje list laboratoriów zgłoszonych do udziału w PT należy przesłać nie później niż 7 dni przed planowaną wysyłką próbek zgodnie z harmonogramem PT.
3. Harmonogram badań w poszczególnych województwach jest ustalany przez KLR ds. włośnicy i zawarty jest w §6 niniejszego Regulaminu.
4. Po otrzymaniu od Wojewódzkich Koordynatorów list laboratoriów zgłoszonych do udziału w PT, Organizator nadaje im poufny indywidualny kod oraz hasło identyfikacyjne. Pod tym kodem będą prezentowane wyniki badań.
5. Jedno Laboratorium otrzymuje w ramach PT jeden zestaw próbek.
6. Laboratoria uczestniczące w PT w razie jakichkolwiek wątpliwości związanych z uczestnictwem w PT mają obowiązek kontaktować się z Wojewódzkimi Koordynatorami.

§ 5. Zakres oznaczeń oferowanych w roku 2026

1. Oznaczenia ilościowe: oznaczanie liczby larw *Trichinella* spp. w mięsie surowym (matryca wieprzowa, matryca końska).
2. Oznaczenia jakościowe: wykrycie larw *Trichinella* spp. w mięsie surowym (matryca wieprzowa, matryca końska).

§ 6. Harmonogram badań

RUNDY GŁÓWNE	I	II	II	III	III	IV	V	V	Runda dodatkowa/poprawkowa* oraz PT w zakresie MIĘSA KOŃSKIEGO
województwo	dolnośląskie	lubelskie	wielkopolskie	lubuskie	opolskie	łódzkie	podlaskie	pomorskie	Nowe laboratoria
Nadsyłanie zgłoszeń przez Wojewódzkich Koordynatorów	do 30.01.2026								do 24.04.2026
Aktualizacja zgłoszeń przez Wojewódzkich Koordynatorów	do 06.02.2026	do 06.02.2026	do 20.02.2026	do 06.03.2026	do 06.03.2026	do 13.03.2026	do 10.04.2026	do 10.04.2026	do 30.04.2026
Wysyłka próbek do Wojewódzkich Koordynatorów	10.02.2026	10.02.2026	21.04.2026	10.03.2026	10.03.2026	17.03.2026	14.04.2026	14.04.2026	12.05.2026
Dostarczenie próbek do Uczestników PT	do 12.02.2026	do 12.02.2026	do 23.04.2026	do 12.03.2026	do 12.03.2026	do 19.03.2026	do 16.04.2026	do 16.04.2026	do 14.05.2026
Wykonanie badań przez Uczestników oraz wy raportowanie wyników PT	do 26.02.2026	do 20.02.2026	do 04.05.2026	do 20.03.2026	do 20.03.2026	do 27.03.2026	do 24.04.2026	do 24.04.2026	do 22.05.2026



Termin otrzymania raportu cząstkowego	Generowany automatycznie po wpisaniu i zatwierdzeniu wyników badań biegłości – RAPORT NALEŻY WYDRUKOWAĆ I DOSTARCZYĆ DO POWIATOWEGO LEKARZA WETERYNARII								
Termin wysłania Sprawozdania z PT przygotowanego przez KLR	do 03.04.2026	do 03.04.2026	do 17.07.2026	do 08.05.2026	do 08.05.2026	do 15.05.2026	do 26.06.2026	do 26.06.2026	do 17.07.2026

***runda poprawkowa dotyczy województw: dolnośląskiego, lubelskiego, lubuskiego, opolskiego oraz łódzkiego.**

RUNDA POPRAWKOWA** ORAZ RUNDA POPRAWKOWA W ZAKRESIE BADANIA MIĘSA KOŃSKIEGO			Runda dodatkowa
województwo	podlaskie	pomorskie	Nowe laboratoria
Nadsyłanie zgłoszeń przez Wojewódzkich Koordynatorów	do 30.09.2026		do 30.09.2026
Aktualizacja zgłoszeń przez Wojewódzkich Koordynatorów ²	do 09.10.2026		do 09.10.2026
Wysyłka próbek do Wojewódzkich Koordynatorów	20.10.2026		20.10.2026
Dostarczenie próbek do Uczestników PT ³	do 22.10.2026		do 22.10.2026
Wykonanie badań przez Uczestników oraz wyraportowanie wyników PT ⁴	do 30.10.2026		do 30.10.2026
Termin otrzymania raportu cząstkowego	Generowany automatycznie po wpisaniu i zatwierdzeniu wyników badań biegłości – RAPORT NALEŻY WYDRUKOWAĆ I DOSTARCZYĆ DO POWIATOWEGO LEKARZA WETERYNARII		
Termin wysłania Sprawozdania z PT przygotowanego przez KLR	do 30.11.2026		do 30.11.2026

**** runda poprawkowa dotyczy województw: wielkopolskiego, podlaskiego oraz pomorskiego.**

1. Program międzylaboratoryjnych badań biegłości laboratoriów badających mięso na obecność włośni metodą wytrawiania wspomaganego mieszałem magnetycznym obejmuje dwie rundy (główną i poprawkową) gdzie matrycę w próbkach jest mięso wieprzowe oraz oddzielną rundę dla Laboratoriów badających koninę, gdzie w próbkach matryca jest mięso końskie.
2. Nowopowstałe laboratoria mogą wziąć udział w rundzie dodatkowej, która będzie zorganizowana dwa razy w roku (koniec I rundy, w trakcie rundy poprawkowej).
3. Organizator zastrzega sobie możliwość dokonania zmian w harmonogramie lub odwołania rundy.
4. Zgłoszenia przesłane po terminie nie zostaną uwzględnione w PT.
5. Koordynatorzy odpowiadają za terminowe przekazanie próbek Uczestnikom PT.
6. Po terminie wskazanym w Harmonogramie PT nie będzie możliwości przesłania wyników badań.

§ 7. Dostarczenie próbek do badań

1. Transport próbek odbywa się w sposób uzgodniony z wojewódzkimi koordynatorami w terminach podanych w harmonogramie badań.
2. W trakcie transportu do Wojewódzkich Koordynatorów próbki przechowywane są w warunkach zapobiegających uszkodzeniu larw *Trichinella* spp.
3. Temperaturę transportu próbek monitoruje rejestrator temperatury znajdujący się w paczce zbiorczej zawierającej zestawy próbek dla wszystkich zgłoszonych laboratoriów z danego województwa. Koordynator Wojewódzki ma obowiązek odesłać rejestrator do Organizatora badań biegłości w terminie 7 dni od otrzymania próbek.
4. Wojewódzcy Koordynatorzy mają obowiązek przekazać próbki do badań zgłoszonym do udziału w PT laboratoriom w terminie podanym w harmonogramie badań.

§ 8. Zawartość przesyłki

1. W skład przesyłki wysyłanej do wojewódzkiego koordynatora wchodzi:
 - Pismo przewodnie do wojewódzkiego koordynatora
 - Lista laboratoriów z nadanymi kodami i hasłami oraz adres interaktywnej strony do przysyłania wyników.
 - Pojemniki z próbkami do badań. „PRÓBKA ...” wraz z instrukcją wykonania badania
 - Wkłady chłodzące (jeśli to konieczne)
 - Rejestrator temperatury
 - Regulamin uczestnictwa w międzylaboratoryjnych badaniach biegłości na 2026 rok



2. Ewentualne uszkodzenie pojemnika z próbkami do badań lub brak któregoś z elementów wymienionych w pkt. 1 niniejszego paragrafu należy niezwłocznie (w dniu otrzymania próbek) zgłosić Wojewódzkiemu Koordynatorowi.

UWAGA! Niedopuszczalne jest przekazywanie próbek do PT innym laboratoriom niż wskazane na Listach laboratoriów. Wyniki próbek zbadanych przez inne niż przypisane przez Organizatora Laboratoria nie będą uwzględniane w Sprawozdaniach z badań biegłości.

§ 9. Wykonanie badań

1. Przed przystąpieniem do badań każdy Uczestnik zobowiązany jest zapoznać się z Regulaminem uczestnictwa w Programie PT dostępnym na stronie internetowej: www.piwet.pulawy.pl w zakładce Badania Biegłości, Dział Parazytologii i Chorób Inwazyjnych, Chorób Pszczół i Chorób Zwierząt Wodnych oraz instrukcją wykonania badania. Instrukcja wykonania badania oraz szczegółowa instrukcja przysyłania wyników dostępne są dla Uczestników po zalogowaniu się na stronę: <https://pt-wlosnie.piwet.pulawy.pl/>
2. Przygotowane próbki są gotowe do badania, nie wymagają żadnej dodatkowej obróbki (np. ważenia, miksowania).
3. Badanie należy wykonać w terminie podanym w harmonogramie badań. Po upływie tego terminu nie będzie już możliwości wyreportowania wyników badań, a próbki nie będą nadawały się do badania. Jeżeli próbki nie zostały zbadane należy je zutylizować, a kopię protokołu utylizacji zachować w Laboratorium.
4. Każde uczestniczące w PT Laboratorium ma przypisany indywidualny kod.
5. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających zbadanie próbek lub wystąpienia innych sytuacji mogących mieć negatywny wpływ na wynik badania, należy w tym samym dniu poinformować Wojewódzkiego Koordynatora o wystąpieniu w/w okoliczności oraz przesłać mu szczegółowe wyjaśnienia wraz z dokumentacją fotograficzną. Wojewódzki Koordynator przekazuje tą informację do Organizatora nie później niż następnego dnia po otrzymaniu wyjaśnień od Laboratorium.

§ 10. Przekazanie wyników Organizatorowi

1. Do przekazania wyników służy strona internetowa <https://pt-wlosnie.piwet.pulawy.pl/>, na której po zalogowaniu się i wypełnieniu wszystkich pól należy wpisać wyniki badań.
2. Po terminie wskazanym w Harmonogramie badań nie będzie możliwości wyreportowania wyników badań i nie będą one uwzględnione w Sprawozdaniu z badań.

§ 11. Opracowanie wyników

1. Opracowanie wyników stanowi porównanie wyników uzyskanych przez Uczestnika z wartością przypisaną. Wynik badania jakościowego uznaje się za: zgodny – w przypadku znalezienia larw włośni w próbkach kontaminowanych i w przypadku nie wykrycia larw włośni w próbce ślepej, niezgodny – w przypadku nie wykrycia larw włośni w próbkach kontaminowanych lub w przypadku wykrycia larw włośni w próbce ślepej. Poza oceną jakościową badań PT, KLR wykonuje ponadto analizy statystyczne pozwalające na przeprowadzenie oceny ilościowej dla jednego poziomu kontaminacji. Zgodnie z wytycznymi EURL do oceny ilościowej badań zastosowano wartość bezwzględną różnicy wyniku laboratorium i wartości referencyjnej.
 2. Wykonawca badań ma dostęp do oceny jakościowej bezpośrednio po wykonaniu badania i przesłaniu wyniku. Wynik oceny jakościowej i ilościowej należy wydrukować i przekazać do Powiatowego Lekarza Weterynarii.
 3. Sprawozdania z badań zostaną wysłane w terminach podanych w Harmonogramie badań.
 4. Informacje o przeprowadzonych badaniach i uzyskanych wynikach zostaną przekazane do Głównego Lekarza Weterynarii oraz Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 5. Wojewódzki Koordynator w terminie 14 dni zobowiązany jest do powiadomienia Organizatora o ewentualnych wykrytych niezgodnościach i błędach występujących w Sprawozdaniu mających wpływ na ocenę wyników. Powiadomienie takie należy przesłać na adres e-mail Organizatora podany w § 2.
 6. Po otrzymaniu informacji o dostrzeżonych błędach Organizator niezwłocznie dokona korekty w Sprawozdaniu, jeśli wynikają one z przyczyn Organizatora. Nowa wersja Sprawozdania wraz z wyjaśnieniami odnośnie przyczyn korekty, przesłana zostanie do Wojewódzkich Koordynatorów.
- W przypadku uzyskania wyników niezadowolających Laboratorium jest zobligowane do przeprowadzenia działań korygujących.

§ 12. Reklamacje

1. Każdy Uczestnik ma prawo do złożenia reklamacji na adres e-mail Organizatora wskazany w § 2, w której zawarte zostaną zastrzeżenia i uwagi w stosunku do sposobu przeprowadzenia „Międzylaboratoryjnych badań biegłości laboratoriów badających mięso na obecność włośni metodą wytrawiania wspomaganego mieszałem magnetycznym” w tym do oceny wyników otrzymanych przez Uczestnika.
2. Termin złożenia reklamacji upływa z 14 dniem od otrzymania Sprawozdania z badań przez Wojewódzkiego Koordynatora.
3. Organizator rozpatrzy reklamację w ciągu miesiąca od otrzymania, a jej wynik prześle Uczestnikowi.
4. W przypadku nie zaakceptowania wyniku reklamacji Uczestnikowi przysługuje prawo do odwołania się do Dyrektora PIWet – PIB.

§ 13. Koszt uczestnictwa w badaniach

1. Uczestnictwo w międzylaboratoryjnych badaniach biegłości jest bezpłatne.
2. Nie ma możliwości zakupu zestawu próbek w celu udziału w badaniach biegłości.
3. Istnieje jedynie możliwość zakupu zestawu próbek do potwierdzania ważności badań i/lub działań korygujących. Koszt przygotowania, transportu i analizy wyników dla takiego zestawu dodatkowego wynosi 1020 PLN (Harmonogram z datami przygotowania zestawu do potwierdzania ważności wyników posiada Wojewódzki Koordynator oraz KLR ds. włośnicy).

§ 14. Rezygnacja z uczestnictwa w badaniach

1. W przypadku rezygnacji Uczestnika z badań biegłości, która jest możliwa tylko w przypadku likwidacji laboratorium, Wojewódzki Koordynator powinien zgłosić ten fakt Organizatorowi w terminie wskazanym w harmonogramie badań wysyłając e-mail z tytułem „Rezygnacja z badań biegłości” na adres podany w § 2.